

skall röstvärdet vid beslut öfver ärenden, som röra sådana besvär, beräknas efter den särskildt bestämda grunden.

Häraf möjligen föranledda ändringar i öfriga paragrafer anhålles att utskottet måtte verkställa.

Stockholm den 25 januari 1899.

M. Dahn.

Häruti instämmer:

Nils Nilsson,

Skärhus.

N:o 32.

Af herr **M. Dahn**, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående upphörande af in-teckningsförnyelse.

Tid efter annan har så väl inom som utom riksdagen gjorts framställning om upphäfvande af stadgandet angående in-teckningsförnyelse — det har äfven skett beträffande in-teckning af nyttjanderätt, undantag m. m. — och hufvudmotivet till sådan framställning har helt visst varit att genom denna lagändring möjliggöra konkurrensen för utländskt kapital och såmedelst till fromma för så väl vårt jordbruk som industri åstadkomma lägre ränta eller billiga pengar. Att äfven andra viktiga skäl till in-teckningsförnyelses borttagande ur vår lag förefinnas, kan väl ej bestridas (t. ex. den himmelsskriande orätt, som ligger deri, att med nuvarande

lagbestämmer en förmyndare kan ruinera sin myndling, om förnyande af inteckning blir försummad och förmyndaren är insolvent).

Emellertid har motståndet mot ofvannämnda reform eller lagändring städse kommit från herrar jurister, dock ej från alla, som deltagit i ärendets behandling, och ej heller med framhållande af samma skäl för afslag på den gjorda framställningen. Vare det långt ifrån mig att tro frågan om borttagande af inteckningsförnyelse vara en sportelfråga, som ju uttalats i Första Kammaren, dertill har jag för hög tanke om våra domares hederskänsla och opartiskhet vid bedömande af en dylik sak. Och om i anledning af sådan lagändring minskning i berättigade inkomster för någon komme att ega ruin, kan jag ej föreställa mig annat, än att ersättning skulle erhållas af allmänna medel.

Jag har deremot den uppfattningen, att de, som ega speciel lagkännedom eller tro sig ega det, hysa betänkligheter för vidtagande af en så genomgripande lagändring, ty äfven de jurister, som finna saken rättvis och ekonomiskt gagnelig, hafva alltid framhållit, att för reformens genomförande fastighetsboken måste ega vitsord och ett nöjaktigt mortifikationsförfarande åstadkommas.

Nu äro fastighetsböcker upplagda och ett betryggande mortifikationsförfarande torde väl ej vara svårare att åstadkomma hos oss än i våra praktiska grannländer Danmark och Tyskland. Mortifikationsförfarandet enligt vexellagen synes ej hafva medfört någon olägenhet.

Man kan ju tänka sig den obligatoriska skyldigheten att förnya inteckning hvart 10:de år, för att den skall förblifva vid gällande kraft, upphäfd, men att det stode hvar och en fritt att låta förnya sin inteckning.

Om en innehafvare af inteckning finge rätt att låta i fastighetsboken derom göra anteckning och den sålunda antecknade inteckningsinnehafvaren ovilkorligen skulle höras angående inteckningen, innan den finge dödas, så vore ju trygghet mot bedrägeri i så fall vunnen. Det är ju klart, att det blefve väsentligen de större inteckningarne, som hamnade i utlandet, men derigenom blefve inhemskt kapital lättare och följaktligen billigare att erhålla för mindre jordbruk och industri.

Hvad frågan om utfärdande af gravationsbevis angår, sedan omnämnda lagändring blifvit genomförd, så synes 1888 års lagutskott i sitt utlåtande hafva nöjaktigt besvarat den. Det kan måhända synas omotiveradt att komma fram med denna sak nu, då Riksdagen för endast några få år sedan afslog ett väckt förslag angående densamma, men hufvudmotivet

till min framställning förefans ej då i så hög grad som nu, när räntan då redan gått betydligt ner, under det den på senare tiden höjts i oroväckande grad.

På grund af hvad jag här ofvan framhållit vågar jag härmed vördsamt föreslå,

att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t å nyo ville anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes taga i ny ompröfning, huruvida icke nu gällande bestämmelse, att inteckning för fordran skall, för att bibehållas vid gällande kraft, förnyas inom tio år från inteckningens beviljande och sedermera inom tio år från hvarje förnyelse, må kunna upphävas, samt, derest sådant finnes kunna ske, vidtaga åtgärder för en lagförändring i omförmälda syfte.

Stockholm den 21 januari 1899.

M. Dahn.

I motionens syfte instämna:

Oskar Erickson.

Werner von Schwerin.

Hans Andersson.

Ivar Månsson.

Robert Eklundh.

Ola Persson.